

nerne selv, ikke blot Amtsrådene, burde have været afstøt Erklæring i denne Sag. Jeg troer, at Communerens Forstanderskab have et bligt Krav paa at blive hørt angaaende et Anliggende, som er af en aldeles extraordinair Natur. Dette er ikke skeet, og det forkommer mig, at der saaledes er etableret et aldeles nyt Princip. Da imidlertid overveie-ende Grunde tale for Forslagets Fremme, skal jeg for Diebliffet ikke opholde mig videre herved.

J. Rasmussen: I Meget af det, som det ærede Udvalg har anført i Betænkningen, kan jeg være enig. Navnlig er jeg enig i, at det er baade ønskeligt og nødvendigt, at denne Canal kommer istand; thi det er kun derved, at denne Canal bliver gravet, at man kan vente, at Seiladsen paa det store Liimfjords- baslin og de mange Arme, Liimfjorden har, kan blive benyttet i den ønskelige Udstrækning. Der er derhos Sandsynlighed for, at Aggercanal i en nær eller fjern Fremtid vil tilstande, og, hvis saa er, ville Districterne omkring det store Liimfjordsbælte være ligesaa uheldigt stillede som tidligere, navnlig vil deres Handel blive indskrænket til at føre deres Varer bort med smaa fladbundede Fartøier. Denne Ulempe har ogsaa tidligere ledet til, at Beskytten af Sjælland maatte drive en Handel, som ikke var saa fordeelig for Agerbruget som ønskeligt; navnlig, da de ikke kunde udføre deres Kornvarer paa større Skibe, maatte Landmændene lade deres Kreaturer spadsere over Heden til Holskeen, og paa denne lange Strækning tabe det Kjød, de havde faaet paa sig som Følge af Fedningen hjemme. Denne Ulempe er i den senere Tid formindsket noget ved den directe Forbindelse mellem Sjælland og England; men denne Forbindelse kan, som sagt, meget hurtigt ophøre, saasnart Aggercanal tilstande, og det var i det Hele ønskeligt, om Handelen paa Holskeen meget kunde formindskes; thi jeg tør næsten sige, at den har ikke været langt fra at fortydsk den vestlige Deel af Sjælland. Det var allerede saaledes fortydsket, at det ikke handlede i Statens egen Mønt og neppe kjendte den, men brugte lybst og hamborgsk Beregning i Stedet. Men der er Meget, hvori jeg er uenig med det ærede Udvalg,

og det er navnlig, naar dette er kommet til den Erkjendelse at tilraade Canalens Gravning, uagtet her er opstillet et, som man siger, aldeles nyt Princip, og det er saa meget beslageligere, som dette nye Princip netop rammer de Districter, der tidligere saa at sige ere blevne forurettede eller idetmindste meget stedmoderligt behandlede. Jeg er temmelig godt bekendt i disse Districter, og veed, at deres Fargevæsen, deres Veivæsen, deres Havne trænge betydeligt til Forbedring, og om de ogsaa nu faae denne Canal istand, vil det Næste blive, at de selv maae skaffe sig Veie, Havne o. s. v., og til disse Udgifters Udredelse vil Staten vel neppe komme dem til Hjælp, især hvis dette Princip nu fastholdes. Det er ogsaa mærkværdigt, at man har opstillet dette Princip netop ved denne Sag; vi have for mindre end en halv Time siden vedtaget en Lov, for hvilken man har gjort et ganske andet Princip gjældende, nemlig Loven om Pension til Professor Maribo. Man kan sige om denne Sag omtrent det Samme som om den nærværende. Maribos Skole stod aaben for Enhver, det vil sige for Enhver, som havde Gøne og Lyst til at træde ind i den; man kan sige det Samme om Liimfjorden, den er aaben for Alle, der ville beseje den. Hertil kommer, at Liimfjorden, saalænge Aggercanalen er aaben, er et Vand, der ikke alene besædes af dem, der grændse nær op til den, men et Vand, som kan besejles baade fra Vesterhavet og Østersøen, altsaa benyttes ikke alene af Landets egne Boere, men ogsaa af Fremmede. Den væsentligste Grund, som det ærede Udvalg har anført, er den, at der ikke er indkommet Petitioner fra Landboerne om det foreliggende Lovforslag; men jeg synes dog, at man ikke skulde ønske, at der reistes en saadan Storm, som der nylig er reist i Anledning af Høkerloven, for en saadan Sags Skyld. Jeg mener, at man bør undgaae at fremkalde en saadan Storm, indtil Luften bliver uren og trykkende, og i dette Diebliff synes jeg ikke man kan føle dette, fordi vi have et fristnet og folkeligt Ministerium, som Folkets Repræsentation meget godt kan underhandle med. Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at man tidligere ikke har fulgt det Princip, som man nu agter at statuere.